

ارتباطات از راه دور و شهر

مکان‌های شهری و فضاهای الکترونیک در عصر جهانی شدن
(ویراست دوم)

نویسندگان:

استیون گراهام و سایمون ماروین

مترجم:

محمود شورشه

انتشارات پرهام‌نشر

۱۳۹۴

سرشناسه	: گراهام، استیون، ۱۹۶۵-م. Graham, Stephen
عنوان و نام پدیدآور	: ارتباطات از راه دور و شهر: مکان‌های شهری و فضاهای الکترونیک در عصر جهانی / نویسندگان استیون گراهام، سایمون ماروین؛ مترجم محمود شورچه.
وضعیت ویراست	: [ویراست دوم]
مشخصات نشر	: تهران، پرهام‌نقش، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۴۲۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۲۶-۴۶-۳
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
عنوان اصلی	: Telecommunication and the city: electronic spaces, urban places.
یادداشت	: چاپ قبلی: مدیران امروز، ۱۳۹۲.
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: مخابرات
موضوع	: شهرها و شهرستان‌ها
شناسه افزوده	: ماروین، سایمون، ۱۹۶۲-م. Marvin, Simon
شناسه افزوده	: شورچه، محمود، ۱۳۶۱-، مترجم.
رده‌بندی کنگره	: HV ۷۶۳۱/ک۴ ۱۳۹۴
رده‌بندی دیویی	: ۳۰۷/۷۶۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۴-۷۵۰

انتشارات پرهام‌نقش

ارتباطات از راه دور و شهر: مکان‌های شهری و فضاهای الکترونیک در عصر جهانی - ویراست دوم

نویسندگان: پرفسور استیون گراهام و پرفسور سایمون ماروین

مترجم: دکتر محمود شورچه

ناشر: پرهام‌نقش

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ انتشار: اول، ۱۳۹۴

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۲۶-۴۶-۳

قیمت: ۲۴۰۰۰ تومان

© کلیه حقوق چاپ و نشر این اثر، برای ناشر محفوظ است

مراکز پخش و فروش:

کتابفروشی پرهام، خیابان انقلاب، ابتدای خیابان ۱۲ فروردین، پلاک ۲۹۷، تلفن: ۶۶۴۶۸۲۳۵

انتشارات سیمای دانش: ۶۶۴۶۴۷۷۹

درباره کتاب و مؤلفان

کتاب «ارتباطات از راه دور و شهر» درباره اولین بررسی‌های انتقادی و جدیدترین تکنولوژی‌ها در زمینه روابط و مناسبات بین ارتباطات از راه دور و همه جنبه‌های توسعه و مدیریت شهری است.

کتاب حاضر طیفی از رویکردهای نظری و حجم وسیعی از تحقیقات و مباحث مهم دانشگاهی و سیاسی درباره تغییرات تکنولوژیک و آینده شهرها را با رویکردی کاملاً جدید نشان می‌دهد و بر بنیان همین رویکرد، تحولات پیچیده ارتباطات از راه دور و رابطه تعیین‌کننده آن در مطالعات شهری را تبیین می‌نماید. زمینه‌های کلیدی که بر اساس آن ارتباطات از راه دور فراتر از توسعه اقتصادی، اجتماعی، فیزیکی، محیطی و نهادی شهرها قرار می‌گیرد با استفاده از کادرهای چکیده توضیح داده شده‌اند و دامنه وسیعی از مطالعات موردی از اروپا، ژاپن و آمریکای شمالی آورده شده است.

جدا از دو دیدگاه خوش‌بینانه و بدبینانه در حال حاضر درباره شهرها و ارتباطات از راه دور، «ارتباطات از راه دور و شهر» یک رویکرد جدید و خاص به شهرهاست که بر اساس آن امکان فهم روابط و مناسبات ارتباطات از راه دور فراهم می‌گردد. مطالعه این کتاب برای دانشجویان و پژوهشگران در زمینه مطالعات شهری، برنامه‌ریزی، جغرافیای شهری، جامعه‌شناسی، مدیریت عمومی، ارتباطات و مطالعات تکنولوژی بسیار مفید خواهد بود.

استیون گراهام و سایمون ماروین هر دو استاد مرکز تحقیقات تکنولوژی شهری، دانشکده برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای، دانشگاه نیوکاسل هستند.

فهرست مطالب

۱۴	یادداشت مترجم بر چاپ جدید و ویراست دوم کتاب
۱۵	پیش‌گفتار
۱۷	سپاس‌گزاری

فصل ۱: مقدمه‌ای بر ارتباطات از راه دور و شهر؛ تحولات موازی

۲۰	ارتباطات از راه دور و تحولات شهری
۲۲	اثرات ارتباطات از راه دور بر روی شهر
۲۵	عدم توجه به ارتباطات از راه دور در مطالعات و پژوهش‌های شهری
۲۷	نیاز به رویکردهای دقیق‌تر در مورد رابطه بین شهر و ارتباطات از راه دور
۳۱	تحول در ارتباطات از راه دور؛ از خدمات تلفنی ساده قدیمی تا تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی
۳۱	یکنواخت‌سازی و برابرسازی عصر خدمات تلفنی ساده قدیمی
۳۵	همگرایی تکنولوژیکی و آزادی سیاسی؛ به‌سوی عصر تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی
۳۶	کلیدهای دیجیتال و شبکه‌های هوشمند
۳۷	شبکه‌های ارتباطات از راه دور جدید و زیرساخت‌ها
۴۱	لایه‌بندی زیرساخت ارتباطات از راه دور شهری
۴۳	تحول در تجهیزات مجاز مشتری
۴۷	تغییر قوانین و مقررات
۵۰	تحولات شهرها؛ به سوی شبکه‌های شهری جهانی
۵۱	بازساخت اقتصادی، ارتباطات از راه دور و شهرها
۵۴	تغییرات اجتماعی و فرهنگی شهر
۵۷	محیط زیست شهر
۵۷	حمل و نقل و زیرساخت شهر
۵۹	فرم فیزیکی شهر
۶۰	برنامه‌ریزی، سیاست و حکمروایی شهری
۶۱	ساختار کتاب

فصل ۲: ارتباطات از راه دور به عنوان یک چالش پارادایمی

۶۵	مقدمه
----	-------

- ۶۷ ارتباطات از راه دور به عنوان یک چالش پارادایمی
- ۶۷ چالش عدم شفافیت
- ۷۱ چالش مفهومی؛ زمان، فضا و شهرها
- ۷۱ فضا و زمان همچون ظرف‌های زندگی شهری
- ۷۵ از سلسله‌مراتب شهری در سطح ملی تا شبکه‌های شهری «گره-محور»
- ۷۸ چالش وسیع‌تر فکری و سیاسی
- ۷۹ چالشی برای برنامه‌ریزی شهری
- ۸۳ مسیرهای پیش‌رو؛ پست‌مدرنیسم، فضاهای الکترونیک و شهر واسط از دور
- ۸۵ زمان تکنولوژیکی
- ۸۷ فضاهای الکترونیک
- ۹۰ به سوی درک جدیدی از شهر
- ۹۳ ناکارآمدی مفاهیم گذشته
- ۹۵ جمع‌بندی

فصل ۳: رویکرد ارتباطات از راه دور و شهر؛ تقابل دیدگاه‌ها

- ۹۸ مقدمه
- ۱۰۰ جبرگرایی تکنولوژیکی
- ۱۰۳ امواج بلند تکنولوژی و انقلاب‌های تکنولوژیکی
- ۱۰۵ آینده‌گرایی و آرمان‌شهرگرایی
- ۱۰۶ ارتباطات از راه دور به عنوان «راه‌حل فنی» مسائل شهری
- ۱۰۸ رؤیای هر چیز- هر زمان- هر جا
- ۱۰۸ ضد-شهرگرایی و جامعه غیرتوده‌ای
- ۱۱۲ به سوی «کلبه الکترونیک»
- ۱۱۳ از «کلبه الکترونیک» به «شهر هوشمند»
- ۱۱۳ ضد آرمان‌شهرگرایی و اقتصاد سیاسی
- ۱۱۴ مناسبات تکنولوژیکی به مثابه مناسبات اجتماعی
- ۱۱۵ «جهت‌گیری» ارتباطات از راه دور
- ۱۱۶ کارکردهای ارتباطات از راه دور؛ جابجایی و کنترل
- ۱۱۹ دگرگونی در تفاوت‌های جغرافیایی
- ۱۲۰ ارتباطات از راه دور و دو قطبی شدن اجتماعی در شهرها

۱۲۱	نقد رویکردهای جبرگرایی تکنولوژیکی، آینده‌گرایی و آرمانشهرگرایی
۱۲۴	رویکرد ساخت اجتماعی تکنولوژی
۱۲۴	عاملیت انسان و شکل‌گیری ارتباطات از راه دور
۱۲۶	کنشگران، کارآفرینان و ساختارهای اجتماعی تکنولوژی
۱۲۶	نبود مرزی مشخص بین «جامعه-تکنولوژی»
۱۳۰	یک ارزیابی انتقادی
۱۳۲	جمع‌بندی؛ به سوی رویکردی یکپارچه درباره شهرها و ارتباطات از راه دور
۱۴۴	فصل ۴: اثرات ارتباطات از راه دور بر اقتصاد شهر
۱۴۴	مقدمه
۱۴۵	اقتصاد شهری به مثابه مراکز اطلاعاتی اقتصاد جهانی
۱۵۰	سلطه سرمایه‌گذاری و استفاده از ارتباطات از راه دور در کلانشهر
۱۵۴	شهرها به عنوان گره‌هایی در شبکه‌های ارتباطی و اطلاعاتی یکپارچه
۱۵۸	تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی و تمرکز شهری: مراکز فرماندهی جهانی
۱۵۹	جهانی شدن و مراکز فرماندهی جهانی
۱۶۲	ارتباطات از راه دور و یکپارچگی بازارهای مالی
۱۶۴	بازارهای مالی الکترونیکی
۱۶۵	تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی و تمرکززدایی شهری
۱۶۶	مهاجرت‌های الکترونیکی
۱۶۶	انعطاف‌پذیری، دورکاری و فرایندهای انعطاف‌پذیر کار در شرکت‌های تخصصی و حرفه‌ای
۱۶۷	اداره‌های پشتیبان شهری و ملی
۱۶۸	خدمات واسط از راه دور مصرفی
۱۷۲	به سوی یک اداره پشتیبان جهانی و شبکه‌های دورکاری
۱۷۴	خرید از راه دور؛ دورنمای خرده‌فروشی واسط از راه دور
۱۷۶	تولید کارخانه‌ای، نوآوری و فضاهای جدید صنعتی
۱۷۷	تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی و تولید کارخانه‌ای
۱۷۸	فضاهای جدید صنعتی
۱۷۹	پدیده تکنوشهر
۱۸۰	حمایت کسب و کار و شبکه‌های تحقیق و توسعه
۱۸۲	جمع‌بندی؛ پایانی الکترونیکی برای اقتصادهای شهری

فصل ۵: اثرات ارتباطات از راه دور بر زندگی اجتماعی و فرهنگی شهر

مقدمه

پست‌مدرنیسم، ارتباطات از راه دور و فرهنگ شهری

ارتباطات از راه دور و شهرها در یک فرهنگ یکپارچه جهانی

شهرها به مثابه فرآورده‌هایی در فضای جهانی تصویر

آزادسازی یا ناتوان‌سازی؟ قرائت‌های مثبت و منفی از تغییر

تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی و معنای فرهنگی شهر

محو شدن مرزهای بین مکان‌های شهری و فضاهاى الکترونیک

برابری و دو قطبی شدن اجتماعی

دسترسی به شبکه‌ها؛ هندسه نابرابر قدرت در فضای الکترونیک شهری

نخست؛ گروه‌های مرفه جامعه و طبقه متحد فراملى

دوم؛ ارتباط برقرارکنندگان فاقد قدرت کنترل

سوم؛ گروه‌های محروم

کالایی شدن اطلاعات و انقلاب در پرداخت

دسترسی به خدمات در فضاهاى الکترونیک و مکان‌های شهری

خانه به مثابه مکان زندگی اجتماعی شهری

خانه به مثابه ترمینال شبکه خانگی

کلبه الکترونیکی یا قلعه قرون وسطایی

مراقبت اجتماعی و شهر

مراقبت و مصرف

مراقبت و کنترل اجتماعی

مراقبت و پیشگیری از وقوع جرم

فضای مجازی و شهر؛ اجتماعات شهری مجازی و روابط متقابل اجتماعی

اجتماعات مجازی و حوزه عمومی شهری

واقعیت مجازی و اجتماعات مجازی

جمع‌بندی

فصل ۶: اثرات ارتباطات از راه دور بر محیط زیست شهر

مقدمه

ارتباطات از راه دور؛ غفلت مباحث از محیط زیست شهری

۲۶۵	به سوی مادیت‌زدایی شهرها؟
۲۶۵	رویکردهای رایج؛ ارتباطات از راه دور سازگار با محیط
۲۶۷	شکل‌گیری ادراکات محیطی ارتباطات از راه دور
۲۷۰	مادیت‌زدایی جامعه اطلاعاتی
۲۷۲	ارتباطات از راه دور و مادیت‌زدایی شهری
۲۷۲	رابطه جایگزینی بین ارتباطات از راه دور و حمل و نقل
۲۷۳	ارتباطات از راه دور به عنوان سیاست محیطی
۲۷۵	فروپاشی و انحلال شهرها؟
۲۷۷	پایان بحران محیط زیست شهری؟
۲۷۷	روابط مکمل فیزیکی و الکترونیکی
۲۷۹	روابط مکمل بین شهرهای فیزیکی و الکترونیک
۲۸۱	تولید، مصرف و پسماندهای سیستم‌های ارتباط از راه دور
۲۸۲	علت حمل و نقل
۲۸۳	افزایش کارایی در شبکه‌های حمل و نقل
۲۸۵	ارتباطات از راه دور و رشد پراکنده شهر
۲۸۵	ازدحام و شلوغی شهری: ایجاد تقاضاهای جدید برای ارتباط الکترونیکی
۲۸۶	نقش ارتباطات از راه دور در محیط زیست
۲۹۰	نظارت الکترونیکی بر محیط زیست شهری
۲۹۶	جمع‌بندی؛ از بین رفتن مرز میان شهرهای فیزیکی و الکترونیکی
۲۹۸	فصل ۷: اثرات ارتباطات از راه دور بر زیرساخت و حمل و نقل شهر
۲۹۸	مقدمه
۳۰۱	شبکه‌های زیرساخت شهری و ارتباطات راه دور
۳۰۱	همسویی‌های مفهومی
۳۰۳	انواع روابط متقابل
۳۰۵	بحران جدید در زیرساخت شهری
۳۰۸	تکنولوژی‌های ارتباطی - اطلاعاتی و انقلاب کنترل شهری
۳۰۹	همگرایی زیرساخت شهری
۳۱۱	بخش‌های خدماتی و تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی
۳۱۴	تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی و حمل و نقل

۳۱۹	به سوی شهر هوشمند
۳۲۱	تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی، خصوصی‌سازی و آزادسازی
۳۲۲	محصولات و خدمات زیرساختی جدید
۳۲۳	زیرساخت و کنترل اجتماعی
۳۲۴	افزایش ظرفیت‌های مؤثر شبکه
۳۲۵	محدودسازی دسترسی به زیرساخت‌های شهری
۳۲۶	جمع‌بندی؛ شکل‌گیری شبکه‌های زیرساختی شهرها

۳۲۹	فصل ۸: اثرات ارتباطات از راه دور بر فرم فیزیکی شهر
۳۲۹	مقدمه
۳۳۰	توسعه شهر و تلفن
۳۳۴	ارتباطات از راه دور و شهر امروز
۳۳۵	فروپاشی شهرها...؟
۳۴۰	...یا یک نوزایش شهری؟
۳۴۳	ترسیم روابط بین شهر - ارتباطات از راه دور
۳۴۵	هم‌افزایی‌های فیزیکی و توسعه‌ای
۳۴۶	اثرات جانشینی
۳۴۷	اثرات تولید
۳۴۹	اثرات ارتقاء
۳۴۹	جمع‌بندی؛ آینده شهر چه خواهد شد؟

۳۵۵	فصل ۹: اثرات ارتباطات از راه دور بر برنامه‌ریزی، سیاست و حکمروایی شهر
۳۵۵	مقدمه؛ سیاست‌گذاران شهری به عنوان عاملان اجتماعی تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی
۳۵۸	نیاز به نوآوری در سیاست ارتباطات از راه دور شهری
۳۶۳	سیاست‌های ارتباطی و اطلاعاتی در خدمت توسعه و برنامه‌ریزی شهری
۳۶۴	راهبردهای ملی توسعه ارتباطات از راه دور شهری
۳۶۷	برنامه‌ریزی کلانشهر در زمینه ارتباطات از راه دور
۳۷۱	شبکه‌های همکاری بین - شهری
۳۷۶	تجربیات سیاست شهری در زمینه فضاهای الکترونیک عمومی
۳۷۹	تکنولوژی‌های ارتباطی - اطلاعاتی و حکمروایی شهری

۳۸۰	راهبردهای ارتباطی و اطلاعاتی در حکمروایی شهری
۳۸۴	ارائه الکترونیکی خدمات عمومی
۳۸۹	جمع‌بندی؛ تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی و رویکردهای جدید در سیاست و حکمروایی شهری

۳۹۳ فصل ۱۰: نتایج: ارتباطات از راه دور و آینده شهر

۳۹۳	مقدمه
۳۹۴	نوع جدیدی از دنیای شهر و نه یک دنیای پسا شهر
۳۹۶	شهر به مثابه ترکیبی از مکان‌های شهری و فضاهای الکترونیک
۳۹۹	عبور از افسانه‌های جبرگرا؛ احتمال تعصب و جهت‌گیری
۴۰۱	ارتباطات از راه دور و آینده شهر
۴۰۳	منابع
۴۲۷	نمایه

فهرست اشکال

- شکل ۱-۱: ویژگی‌های استعاره‌ای شهر امروز ۲۹
- شکل ۲-۱: ویژگی‌های کلی تحول از خدمات تلفنی ساده قدیمی ۳۲
- شکل ۳-۱: هم‌گرایی تکنولوژیکی و توسعه تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی ۳۴
- شکل ۴-۱: گسترش دامنه خدمات ارتباطات از راه دور تا سال ۳۵
- شکل ۵-۱: گسترش شبکه فیبر نوری در ملبورن، استرالیا ۳۸
- شکل ۶-۱: تعداد مسیرهای صدا از میان اقیانوس اطلس از طریق ماهواره و کابل اقیانوس‌پیما ۳۸
- شکل ۷-۱: نمونه‌ای از تمایل توسعه بازارهای ارتباطات از راه دور به شهر ۴۰
- شکل ۸-۱: قرارگیری لایه‌های مختلف زیرساخت‌های ارتباطات از راه دور در یک شهر متوسط غربی ۴۲
- شکل ۹-۱: رشد هندسی اینترنت از سال ۱۹۸۹ تا ۱۹۹۴ ۴۴
- شکل ۱۰-۱: تجهیزات موجود در شبکه‌های ارتباطات از راه دور جهانی ۱۹۹۲-۱۹۹۷ ۴۵
- شکل ۱۱-۱: هزینه‌های ارتقاء کامپیوترهای شخصی: نمونه فرانسه ۱۹۸۸-۱۹۹۳ ۴۶
- شکل ۱۲-۱: هزینه‌های ارتقاء ارتباطات از راه دور، نمونه فرانسه ۴۷
- شکل ۱۳-۱: سرمایه‌گذاری صنعتی ایالات متحده آمریکا در تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی ۵۲
- شکل ۱۴-۱: بازار جهانی خدمات کامپیوتری و ارتباطی ۱۹۸۷-۱۹۹۱ ۵۳
- شکل ۱۵-۱: ساختار کتاب ۶۲
- شکل ۱-۲: سلسله‌مراتب شهری کریستالر ۷۴
- شکل ۲-۲: یک شبکه شهری گره-محور ۷۶
- شکل ۳-۲: نمونه استفاده از استعاره شهری به عنوان واسطه بین تکنولوژی ۸۹
- شکل ۴-۲: رویکردهای مفهومی جدید درباره شهر ارتباطات از راه دور-محور ۹۱
- شکل ۱-۳: چهار رویکرد اصلی در مطالعه روابط بین شهرها و ارتباطات از راه دور ۹۹
- شکل ۲-۳: روابط بین شهرها و ارتباطات از راه دور و محدودیت‌های ناشی از زمان و فضا ۱۳۵
- شکل ۳-۳: ویژگی‌های مکان‌های شهری و فضاهای الکترونیک ۱۳۶
- شکل ۱-۴: سهم اشتغال نیروی کار در بخش اطلاعات لندن و انگلستان، ۱۹۸۱ ۱۴۷
- شکل ۲-۴: رتبه شهرهای اروپایی بر اساس اهمیت‌شان به عنوان مراکز ارتباطات از راه دور ۱۵۲
- شکل ۳-۴: سلطه شهری در سرمایه‌گذاری و استفاده از ارتباطات از راه دور ۱۵۳
- شکل ۴-۴: شهرهای استرالیایی و سهم‌شان از ترافیک ارتباطات از راه دور بین‌المللی ۱۵۴

- شکل ۴-۵: نمونه‌هایی از پیوند شهرها در شبکه‌های ارتباطی و اطلاعاتی متحد ۱۵۷
- شکل ۴-۶: «اداره منفرد مجازی» انگلستان در زمینه شیوه‌های سفر هوایی و رزرو بلیت مشتریان ۱۷۱
- شکل ۴-۷: رناتر: نمونه‌ای از شبکه ارتباطی و اطلاعاتی ملی ۱۸۱
- شکل ۴-۸: دور تسلسل و دور خطی ۱۹۰
- شکل ۵-۱: میزان مصرف ارتباطات از راه دور در خانه در کشورهای پیشرفته مختلف سرمایه‌داری ۱۹۴
- شکل ۵-۲: نگاه یک شخص متواضع ۲۱۲
- شکل ۵-۳: استفاده ترکیبی از مکان شهری و فضای الکترونیکی در یک زندگی روزانه فرضی ۲۱۳
- شکل ۵-۴: خانوارهای دارای تلفن در انگلستان ۲۱۵
- شکل ۵-۵: سهم خانوارها در استفاده از تلفن در تاین نیوکاسل در سال ۱۹۸۶ ۲۱۶
- شکل ۵-۶: دسترسی شهروندان به تلفن و کامپیوتر بر اساس شغل افراد در انگلستان در سال ۱۹۹۱ ۲۱۷
- شکل ۵-۷: دسترس شهروندان به کامپیوتر بر اساس سطوح درآمد در ایالات متحده آمریکا ۲۱۸
- شکل ۵-۸: «نسل چرا»، توسط تونی ریو و استیو وای ۲۴۴
- شکل ۵-۹: نقشه سیستم دوربین مدار بسته مرکز شهر نیوکاسل ۲۴۹
- شکل ۵-۱۰: جستجوی سود و سیاست تبعیض قیمت ۲۶۱
- شکل ۶-۱: مصرف انرژی حمل و نقل و ارتباطات از راه دور ۲۷۳
- شکل ۶-۲: رشد جابجایی مسافر و ارتباطات در فرانسه ۲۸۳
- شکل ۶-۳: اثرات مستقیم و غیر مستقیم از راه دور شدن ارتباطات بر روی مصرف سوخت در ۲۰۱۰ ۲۸۷
- شکل ۶-۴: اثرات دی اکسید کربن یک درصد از جمعیت دورکار انگلستان ۲۸۸
- شکل ۶-۵: نظارت الکترونیکی محیط فیزیکی ۲۹۲
- شکل ۷-۱: هم‌گرایی در زیرساخت شهری ۳۱۱
- شکل ۷-۲: کاربردهای تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی در بخش‌های خدماتی ۳۱۳
- شکل ۷-۳: تکنولوژی‌های سنجش هوشمند ۳۱۴
- شکل ۷-۴: گستره تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی حمل و نقل جاده‌ای ۳۱۷
- شکل ۷-۵: راهنمای الکترونیکی جاده ۳۱۸
- شکل ۷-۶: استفاده از ارتباطات از راه دور در کاهش ترافیک و شلوغی جاده‌ای ۳۲۵
- شکل ۸-۱: تکامل فرم شهری در شهر امریکای شمالی؛ ۱۸۲۰-۱۹۷۰ ۳۳۱
- شکل ۸-۲: ترسیم روابط متقابل بین ارتباطات از راه دور-شهر ۳۴۴
- شکل ۸-۳: مادرشهر جهانی پست‌فوردیست ۳۵۰
- شکل ۹-۱: نمودار سیستم‌های برنامه‌ریزی‌شده ارتباطات از راه دور در شهرک‌های ارتباطی ۳۶۹
- شکل ۹-۲: طرح شهری ارتباطات از راه دور-محور به منظور تحول شهر کاوازاکی ژاپن ۳۷۱

- شکل ۹-۳: پایه تکنولوژیکی شهرهای از راه دور ۳۷۵
- شکل ۹-۴: شبکه رصد شهرهای اروپایی ۳۷۶
- شکل ۹-۵: فهرستی از سیستم شبکه رایگان در کیلوند واقع در اهابو ۳۷۸
- شکل ۹-۶: سیستم ارتباطات کامپیوتری داخلی منچستر ۳۷۹
- شکل ۹-۷: نمونه‌ای از یک شبکه گسترده ناحیه‌ای یکپارچه شهری، شهرداری کامدن در لندن ۳۸۲

یادداشت مترجم بر چاپ جدید و ویراست دوم کتاب

چاپ جدید این کتاب و انتقال حق چاپ و نشر آن به انتشارات پرهام‌نقش، فرصت مناسبی برای مترجم فراهم نمود تا کل متن کتاب مورد ویرایش و بازبینی مجدد قرار بگیرد و پاره‌ای اغلاط نگارشی که در چاپ قبلی راه یافته بود تصحیح شود. بنابراین می‌توان امیدوار بود، چاپ حاضر نسبت به چاپ قبل صحیح‌تر باشد و کتاب با اشتباهات بسیار کمتری در اختیار خواننده گرامی قرار بگیرد. مترجم از همه عزیزانی که توصیه‌های ارزشمندی جهت بهتر شدن ترجمه این کتاب ارائه نموده‌اند، و همچنین از انتشارات پرهام‌نقش، کمال تشکر را دارد.

م. ش.

تهران- ۱۳۹۴

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

این اثر مجموعه‌ی روابط پیچیده‌ی بین ارتباطات از راه دور و توسعه، برنامه‌ریزی و مدیریت شهرهای کنونی را مورد بررسی قرار می‌دهد. همچنین، رویه و دورنمای جدیدی از مباحث بین‌رشته‌ای و بین‌المللی درباره‌ی چگونگی تأثیر پیشرفت‌های قابل‌توجه در حوزه ارتباطات از راه دور بر تمام جنبه‌های توسعه‌ی شهری اعم از اجتماعی، اقتصادی، فیزیکی، محیطی، جغرافیایی و شیوه‌های حکمروایی را مورد کنکاش قرار داده و جزء اولین کوشش‌ها در جهت ارائه یک رویکرد گسترده و جامع به‌منظور پُر نمودن شکاف ناشی از غفلت نسبت به نقش ارتباطات از راه دور در مطالعات و سیاست‌گذاری‌های شهری است.

به دلیل همین غفلت است که کتاب با گذار در میان مهم‌ترین نمونه‌های مربوط به روابط ارتباطات از راه دور و شهر، به‌مانند یک گروه اعزامی به درون قلمرویی عمل می‌کند که بخش‌های وسیعی از آن هنوز ناشناخته و نامشکوف مانده است. این سفر درعین‌حال صرفاً با نقشه‌ای بسیار ناقص انجام می‌گیرد، زیرا بسیاری از شکاف‌ها و نواحی در این قلمرو مشخص نشده و یا کمتر شناخته‌شده‌اند. یکی از دلایل عمده‌ی این امر به عدم رشد کافی مطالعات و پژوهش‌های دقیق در زمینه ارتباطات از راه دور و شهرها برمی‌گردد. دلیل دیگر به تغییرات شدید انواع موضوعات در این زمینه مربوط می‌شود. با این حال تلاش این کتاب ارائه چارچوبی نوین در جهت تحلیل و بررسی جامعی از خط‌مشی‌ها و پژوهش‌هایی است که در زمینه روابط بین ارتباطات از راه دور و شهرها نضج یافته‌اند.

هدف ما تشویق بیشتر جهت طرح مباحث دقیق‌تر و پژوهش بر روی مناسبات بین ارتباطات از راه دور و شهر است. همچنین در نظر داریم تا کتابی حاوی طیف متنوع و گلچینی از یافته‌ها را فراهم و در دسترس قرار دهیم تا از این طریق کمکی در جهت آموزش در این زمینه باشد. اما باید متذکر شد که در این زمینه از ارائه پاسخ به همه‌ی سؤالات پیرامون این مبحث نوپا معذوریم؛ چراکه این کتاب به همان مقدار که به سؤالات در این زمینه پاسخ می‌دهد به همان میزان نیز سؤالات و مسائل تازه‌ای پیش روی ما قرار می‌دهد؛ و این امری اجتناب‌ناپذیر است.

تهیه این کتاب به دلیل مشکلاتی بود که ما در ارائه منبعی برای یک درس در زمینه ارتباطات از راه دور و توسعه‌ی شهری برای دانشجویان برنامه‌ریزی شهری [در دانشگاه نیوکاسل] با آن مواجه بودیم. ما و دانشجویانمان از حجم عظیم و پیچیده موضوعات در این زمینه در شگفت، و از مشکلاتی که اغلب در تعقیب پیشینه و موضوعات قدیمی و مهجور در این زمینه پیش می‌آمد گاهی دچار یأس می‌شدیم. با این حال به‌طور کلی بر ما آشکار شد که در پیشینه و ادبیات مربوط به این موضوع بدبینی‌های عمیقی به‌موازات خوش‌بینی‌های آرمانی وجود دارد. اما در مورد اینکه ارتباطات از راه دور چگونه با شهرها ارتباط پیدا می‌کند مطالعات واقعی و تجربی اندکی صورت گرفته است.

ما همزمان از اینکه تاکنون هیچ کتابی به شکل منطقی و مشخص به رابطه بین ارتباطات از راه دور- شهرها و موضوعات مرتبط در این زمینه پرداخته بود دچار شگفتی و یأس می شدیم.

از این رو تصمیم گرفتیم تا کتابی در این زمینه نوشته و در آن به طور مشخص و منطقی به روابط پیچیده بین ارتباطات از راه دور و شهرها بپردازیم. به طوری که موضوعاتی از قبیل محیط زیست شهری، برنامه ریزی و حکمروایی شهری، زیرساخت ها و خدمات شهری و همچنین در زمینه های مشخص تری از جمله؛ توسعه اجتماعی، اقتصادی، حمل و نقل و فرم شهری که نادیده گرفته شده اند، به طور کامل مورد بررسی و تحلیل انتقادی قرار گیرند. ما بحث های بین دو طیف نظریه پردازان آرمانی و غیر آرمانی را مورد بررسی قرار داده و سعی نموده ایم از این طریق چارچوبی برای تحلیل و بررسی میزان و نحوه ارتباط و مناسبات بین شهرها و ارتباطات از راه دور فراهم سازیم. ما این نظریه ها را برای بحث در زمینه توسعه اجتماعی، اقتصادی، جغرافیایی، سیاسی و محیطی شهرهای امروز به هم مرتبط ساخته و ابعاد تکنولوژیکی هر یک را مورد بررسی قرار داده ایم. در پایان به مسائل پیرامون مدیریت شهری، برنامه ریزی و سیاست به صورتی یکپارچه و با نگاهی گسترده تر به مسئله ی توسعه شهری و ارتباطات از راه دور پرداخته ایم.

این کتاب برای دانشجویان مطالعات شهری، جغرافیا، مدیریت شهری، برنامه ریزی، تکنولوژی و ارتباطات و دیگر دانشجویان علاقه مند در زمینه تکنولوژی های جدید شهری پیشنهاد می شود. همچنین می تواند برای تصمیم گیران و سیاست گذاران شهری که علاقه مند به پژوهش و سیاست گذاری در زمینه های مهم شهری اند مفید باشد. کتاب حاضر با هدف استفاده از آن در مباحث موجود در زمینه های پیشرفته ی ارتباطات از راه دور و شهرها تدوین شده است که می تواند به عنوان مبنایی برای بررسی موضوعات و عناوین خاص در این زمینه مورد استفاده قرار گیرد. از این رو هر بخش شامل معرفی موضوع و یک راهنمای به روز برای مطالعات بیشتر در رابطه با هر موضوع دیگری در این زمینه است.